

havde været paatenkte, ikke ere komne istand, og dels at flere, som vare i Drift, ikke have kunnet fortsættes. Dette har sin naturlige Grund deri, at det efterhaanden er blevet nødvendigt at udvilde den hele Brænderidrift paa en rationel Maade, og at dette neppe vil kunne betale sig uden ved, at Brænderierne drives efter en større Maalestok. Men at friste, om jeg saa maa sige, Folk til at gaa ind paa at anlægge smaa Brænderier, forekommer mig derfor ogsaa kun at være lidet ønskeligt. Saadanne ganske smaa Landbrænderier ville i Virkeligheden ikke kunne bringe Landbruget nogen Nytte, medens de derimod sædvanligen ville bringe dem, der anlægge en saadan Bedrift, Ruin. Gives der nu en almindelig fri Udgang til at anlægge Brænderier, vil det maasse gaa med Hensyn til Brænderianlæg, ligesom det gik dengang, da Mølle-næringen blev givet fri. Naaget der visselig dengang ikke paa mange Steder var nogen Trang til nye Møller, blev det nemlig dog efterhaanden sædvanmæssigt, at enhver lille Landsby skulde have sin egen Mølle. Saaledes vil det nu ogsaa let gaa i dette Forhold, og findes der end maasse ikke hos de enkelte Kræfter til at anlægge saadanne Brænderier, ville de dog nok, naar først den Mening udbreder sig i Landsbyerne, at det dog kunde være saa rart at have saadant et lille Brænderi liggende midt imellem deres Beboere, blive bragte istand ved Aktieforetager. — I Overensstemmelse med, hvad jeg saaledes har bemærket, tror jeg altsaa ikke, at der er nogen Trang til at søge bort fra den nuværende Tilstand, der indeholder en ganske vist maasse mere formodet end virkelig Bestyttelse imod en unyttig og overdreven Konkurrence, og jeg tillader mig derfor at anbefale, at man lader den nuværende Tilstand bestaa, hvilket vil ske ved overensstemmende med Uendringforslaget under Nr. 4 at stemme imod § 2. Naar denne Paragraph udstemmes, maa der imidlertid foretages en Forandring i § 1, og der til sigtes den sidste Del af Uendringforslaget under Nr. 4.

Navn: Ja, som det høie Thing vil have set, har min Stilling i Udvalget paa flere

Punkter været en anden end de fleste Udvalgsmedlemmers, og med Hensyn til det for Die-blikket omhandlede Hovedpunkt, nemlig Spørgs-maalet om Betingelserne for Oprettelsen af nye Brænderier paa Landet, staar jeg jo endog ganske ene. Jeg maa netop derfor tillade mig lidt nærmere at motivere denne min Stilling, og jeg skal navnlig derved ogsaa gaa noget nærmere ind paa de af Udvalgets Flertal fremsatte Betragtninger. Den første Betænkelighed, som Flertallet har havt ved at gaa ind paa Regjeringsforslaget, ifølge hvilket Brænderier paa Landet skulle kunne anlægges ifølge Næringsbevis i en Afstand af 1 Mil fra Kjøbstaden, medens der indenfor denne Mil skal kunne anlægges Brænderier efter Bevilling, er den, at der derved gjøres en altfor stor Afvigelse fra de nu bestaaende Forhold, og at dette vil bevirke Forstyrrelse og Tab for de nu bestaaende Brænderier, navnlig da dem i Kjøbstæderne. Denne Betænkelighed kan jeg ikke dele. Det forekommer mig nemlig overhovedet ikke, at der ved Regjeringsforslaget gjøres noget større Skridt bort fra de bestaaende Bestemmelser med Hensyn til Anlæggelsen af Brænderier. Det er jo nemlig saa, at Brænderier nu kunne anlægges paa Landet efter Bevilling, og at Regjeringen jo ikke har været meget utilbøielig til at give saadanne Bevillinger, hvilket ogsaa fremgaar af Udvalgets Betænkning. Jeg kan altsaa slet ikke se, at Regjeringsforslaget gjør noget stort Spring bort fra det Bestaaende. Det er vel derhos sandt, at den nyere Lovgivning stræber hen til at komme bort fra Bevillingsvæsenet paa Næringsomraadet, men det er vistnok ligesaa sandt, at den ogsaa stræber hen til at komme bort fra Privilegievæsenet og fra al Industri, som holdes oppe paa en kunstig Maade. Og det er vel dernæst heller ikke saa afgjort, at de Vaand, som det cerede Flertal foreslaar at lægge paa Brænderinæringen paa Landet, saa ubetinget vilde være i Kjøbstædernes Interesse. Det er jo for Tidten saa, at der endog er flere Kjøbstæder, hvor der slet ikke findes noget Brænderi. Jeg kjen-der saaledes en Kjøbstad i Jylland, som maa hente sit Brændevin 7 Mile borte, og for en saadan Kjøbstad vilde det dog være en Fordel,